

Inseminace zvířat

Odběr spermatu prováděný masturbací provádíme sterilně

- To znamená v jednorázových rukavicích, aby nedošlo k přenosu bakterií z rukou na pohlavní orgány psa i feny a nedošlo ke kontaminaci spermatu a pak přenosu bakterií do pohlavních cest feny.
- Za tímto účelem se používají materiály sterilizované parou, suchým teplem nebo zářením.
- Používání dezinfekčních roztoků na ruce nebo na odběrové nebo přenosové nástroje je nevhodné, neboť jejich kontakt se spermatem rychle způsobuje jejich odumrtí.

Odběr se provádí do nádob pro tento účel schválený (certifikovaný na spermioxicitu)

- K odběru jsou vhodné skleněné, porcelánové nebo plastové nádoby / sáčky s certifikací spermioxicity (např. latexové rukavice pro zdravotnické provozy nemají tuto certifikaci).
- Ideální jsou jednorázové sběrače, neboť opakované používání sběračů sebou nese nutnost jejich důkladné mytí v saponátech, které se jen těžko z povrchu nádob smývají. Rezidua saponátů často působí snížení pohyblivosti spermií až jejich odumrtí.

Kvalita odebraného spermatu

Sperma psa je třífrakční.

- Prespermatická frakce neobsahuje spermie a obsahuje více bakterií z močové trubice. Další spermatická frakce je jen 1 ml objemově velká pro inseminaci se používá tato frakce mírně naředěná postspermatickou – tzv. prostatickou frakcí.

Pro středně velkou fenu se doporučuje přenášet maximálně 5 ml ejakulátu . větší množství se do pochvy feny nevejde a feny nadbytečné množství spermatu vytlačí ven.

Pokud se provádí inseminace v terénu u chovatel většinou není známa kvalita vlastního ejakulátu není vyšetřeno mikroskopicky, takže není známo, co je přenášeno do pohlavních cest feny.

V těchto podmínkách lze sperma posoudit jen orientačně - musí mít mléčnou barvu, nesmí být průhledné, nesmí mít jiné barevné odstíny a musí být bez jakýchkoliv příměsí (příměs je patrná na dně odběrové nádoby).

Manipulace se spermatem ve vnějším prostředí

Po odběru spermatu dochází vždy k teplotnímu šoku z 37C dodáváme sperma do prostředí okolo 21C (pokojová teplota). I tento teplotní šok způsobuje poškození cca 5-10% spermií v ejakulátu.

Větší teplotní rozdíl (odběr spermatu za chladnějšího počasí – tedy venku) může výrazněji poškodit spermie ve smyslu snížení jejich pohyblivosti – rychlost a směr pohybu z přímočarého na kruhový pohyb nebo kývavý).

Přenos spermií do pohlavních orgánů

Vše co platí pro instrumentárium používané na odběr spermatu je shodné pro katetry na přenos spermií.

Nesmí působit spermiotoxicky. Za tímto účel jsou komerčně vyráběné plastové nebo kovové katetry dodávané jako sterilní nebo uzpůsobené pro horkovzdušnou nebo parní sterilizaci.

Zrovna tak přenosové nádoby a stříkačky je nutné řádně vybírat, nevhodné jsou z barevných plastů a s gumovým pístem. I krátkodobý kontakt s těmito materiály rychle poškozuje kvalitu spermatu.

Sečte-li se více negativních faktorů a klesne-li kvalita ejakulátu o 30 a více procent oproti čerstvému je pravděpodobnost zabřeznutí velmi malá.